

CONSTRUCCIONS AMB L'ADJECTIU O AMB L'ADVERBI «MOLT»

Per Carles Riera

El fet que *molt* sigui alhora adjectiu (*molt, molta, molts, moltes*) i adverbi (*molt*) duu alguns escriptors a confondre's. Això passa sobretot en dos casos: 1) quan l'adverbi *molt* va seguit d'un adjectiu qualificant o determinant un substantiu en singular (sobretot si l'adjectiu comença amb *a-*, com ara *alt, alta, alts, altes, o altre, altra, altres, altres*, cas en què és fàcil de confondre els conjunts *molt alta / molta alta* i *molt altra / molta altra*), i 2) quan l'adverbi *molt* va seguit també d'un adjectiu igualment qualificant un substantiu però en aquest cas en plural (cas en què l'adverbi, que és morfològicament invariable, es pot confondre amb l'adjectiu, que és morfològicament variable) o quan és l'adjectiu *molts moltes* seguit d'un altre adjectiu que qualifica un substantiu plural.

Vegem-ho amb exemples:

«MOLT (ADVERBI) ALTA (ADJECTIU) + SUBSTANTIU»

Un primer cas a considerar és el de la construcció «*molt* (adverbi) *alta* (adjectiu) + substantiu».

«Trens de molta alta velocitat» → *Trens de molt alta velocitat*.

«La línia de molta alta tensió (MAT) és una amenaça per a les comarques del nord» → *La línia de molt alta tensió (MAT) és una amenaça per a les comarques del nord*.

«La nostra filosofia com a cerveseria és la de mantenir en tot moment un producte de molta alta qualitat» → *La nostra filosofia com a cerveseria és la de mantenir en tot moment un producte de molt alta qualitat*.

«El Servei de Cirurgia Cardiovascular es un referent a Catalunya quant a patologia d'alta i molta alta complexitat» → *El Servei de Cirurgia Cardiovascular es un referent a Catalunya quant a patologia d'alta i molt alta complexitat*.

«La miopia de molta alta graduació també s'anomena miopia magna» → *La miopia de molt alta graduació també s'anomena miopia magna*.

Podem trobar algun cas d'ambigüïtat, en què tant puguem interpretar la construcció amb un *molt* adverbial (equivalent al cast. *muy*) com amb un *molta* adjectiu (cast. *mucha*):

L'entitat ecologista GEPEC alerta que des del passat mes d'agost han sorgit deu projectes nous de molt alta / molta alta tensió.

En canvi, quan al darrere de l'adjectiu *alta* no ve cap substantiu o fem pausa, llavors difícilment es comet l'error de confondre l'adverbi *molt* amb l'adjectiu *molta*:

Tant maregassa, com mar brava, com mar desfeta, com mar molt alta i com mar enorme (tots, noms femenins) es consideren formes ade-

quades, encara que tenen significats una mica diferents, ja que corresponen a diversos estats de la mar en l'escala de Douglas.

La Figuera està **molt alta**, / Margalef molt amagat, / la Bisbal dalt d'una roca, / Cabassers en un forat.

«MOLT (ADVERBI/ADJECTIU) ALTRA (ADJECTIU) + SUBSTANTIU»

Un segon cas a considerar és el de la construcció «*molt* (adverbi/adjectiu) *altra* (adjectiu) + substantiu». Segons que *molt* sigui adverbi o adjectiu,

tindrem *molt altra* (amb *molt* invariable) o *molta altra* (amb *molt* variable: *molta*), respectivament.

Exemple correcte:

Si aquests amateurs haguessin pogut formar-se en acadèmies o tallers d'art, haurien treballat de molt altra manera les peces que pretenien col·locar.

Exemples incorrectes:

«Ressaca de festa major i per als polítics i per a

molt altra gent allò del *dolce far niente* no deixa de ser un somni d'aquells irrealitzables» → *Res-saca de festa major i per als polítics i per a **molt altra gent** allò del dolce far niente no deixa de ser un somni d'aquells irrealitzables.*

«Com succeeix amb molt altra gent gran, descobreixo que en realitat ens expliquen la HISTÒRIA en majúscules» → *Com succeeix amb **molta altra gent** gran, descobreixo que en realitat ens expliquen la HISTÒRIA en majúscules.*

A vegades ambdues formes poden ser correctes, depenent del significat:

*Cal destacar la varietat de paisatges, ja que al llarg del recorregut s'aniran alternant rouredes, fagedes i **molt altra / molta altra** vegetació arbustiva.*

«**MOLT (ADVERBI) + ADJECTIU + SUBSTANTIU EN PLURAL**» / «**MOLTS O MOLTES (ADJECTIU) + ADJECTIU + SUBSTANTIU EN PLURAL**»

Un tercer cas a considerar és el de les construccions «*molt* (adverbi) + adjectiu + substantiu en plural» i «*molts* o *moltes* (adjectiu) + adjectiu + substantiu en plural». Dependrà del sentit de la frase que trobem *molt* (adverbi, invariable) o *molts/moltes* (adjectiu, variable). Vegem els següents exemples:

molt llargs / molts llargs

***Molt llargs** minuts de domini local feien suposar que era inviable que el partit acabés en victòria visitant (= uns minuts que es van fer molt llargs) / **Molts llargs** minuts de domini local feien suposar que era inviable que el partit acabés en victòria visitant.*

molt grans / molts grans

*A Catalunya tenim **molt grans / molts grans** tenidors de pisos i, per tant, els hem de penalitzar o fer que mobilitzin el seu parc (cf. cast. *muy grandes tenedores / muchos grandes tenedores*).*

molt gruixuts / molts gruixuts

*En unes quantes senzilles estrofes, els Brams desgranen més teoria política que en **molt gruixuts / molts gruixuts** volums de suposades profundes reflexions.*

molt petits / molts petits

*Bages i Berguedà tenen **molt petits / molts petits** municipis sense caixer automàtic.*

*Aletes pectorals del peix ben diferenciades, amb **molt prims / molts prims** raigs filiformes.*

molt grossos / molts grossos

En català antic, i encara avui a les Illes, trobem *molts grossos* per *molt grossos*. Exemples: 1) *E mes faeren posar moltes brandoneres ab **molts grossos** siris ensesos que staven al entorn del dit cadafal Real hon stava lo cors del Senyor Rey (segle XVIII).* 2) *Els albercocs d'enguany són **molts grossos** i fan molta planta (Diari de Balears, 27 de gener 2023)*.*

Semblantment al que hem vist anteriorment, podem trobar algun cas d'ambigüitat, en què tant puguem interpretar la construcció amb un *molt* adverbial (equivalent al cast. *muy*) com amb un *molts* adjectiu (cast. *muchos*):

*De la meva estada a l'escola en tinc **molt/molts** bons records. ☹️*

* En el *Diccionari d'Alcover-Moll* (s. v. *molt*), figura el comentari que l'adverbi *molt* «davant adjectiu femení, a vegades s'usa amb la forma femenina. Si bé's tenia un fill de molta poca edat, Tirant c. 2. A honor e reverència de la molta benaventurada verge Maria, Flos mèdic. 59».